

Ny veileder for grønn klinikkdrift

– et samarbeid som skal gi tannhelsetjenesten et løft i det grønne skiftet

På NTFs landsmøte lanseres en ny veileder for grønn klinikkdrift. Veilederen er et resultat av en større bærekraftsatsing hvor profesjonsforeningene innen tannhelse, lærestedene, representanter for fylkeskommunene, private virksomheter og leverandørene har gått sammen. Verktøyet skal gjøre det enklere for tannklinikker å ta miljøvennlige valg i hverdagen. Vi har spurt noen av aktørene om arbeidet med veilederen, og hvordan tannhelsetjenesten kan bidra i det grønne skiftet.

 TONJE CAMACHO, KOMMUNIKASJONSANSVARLIG, NTF

Initiativet ble tatt av Plandent og NTF, etter inspirasjon fra tilsvarende prosjekt i Danmark. Med på laget har de fått Norsk Tannpleierforening, Tannhelsesekretærenes Forbund, Tannteknikerforbundet, de odontologiske lærestedene, Vestfold fylkes-

kommune, Odontia og Oris. Målet var å lage et praktisk verktøy som gjør det lettere å ta miljøvennlige valg i hverdagen. Resultatet er den nye veilederen og en mal for handlingsplan som nå skal lanseres på NTFs landsmøte på Lillestrøm i slutten av oktober.

På høy tid å ta mer ansvar

– Det er på høy tid at vi i tannhelsetjenesten tar mer ansvar for å bidra til å redusere klima- og miljøbelastningen, sier Ellen Cathrine Mork-Knutsen, som har deltatt i prosjektet fra NTF sammen med visepresident Ralf Husebø.

Ressursgruppen føler seg rimelig sikre på at veilederen og handlingsplanen vil tas vel imot ute i klinikkene.

– Tannleger er ansvarlige, fornuftige og samfunnsengasjerte, så miljø og bærekraft har vært på agendaen i mange år. NTF har også forpliktet seg til å jobbe med miljø og bærekraft gjennom arbeidsprogrammet. Vi vet at mange klinikker har et ønske om å gjøre mer, men har savnet konkrete råd og retningslinjer. Denne veilederen gir dem et sted å begynne, legger hun til.

Tannhelsetjenesten er en relativt liten sektor, men summen av små tiltak kan likevel bli stor.

Klinikkene har også en vesentlig påvirkningskraft i valg av utstyr. Det er derfor viktig å få leverandørene med på laget. Plandent har tatt dette ansvaret på alvor, og Julie Gørbitz, bærekraftsansvarlig i Plandent, har spilt en sentral rolle i utviklingen av veilederen.

– Tannhelsetjenesten bruker mye engangsutstyr, hansker og energi, og den produserer store mengder avfall. Hvis mange klinikker tar små grep samtidig, vil det gi en merkbar effekt, sier Gørbitz.

– Som leverandør har vi både et ansvar for, og en mulighet til å påvirke bransjen i en mer miljøvennlig retning. Vi kan lytte til kunders behov og være tydelige på våre krav til leverandører. Vi ønsker å bidra til at tannhelsetjenesten tar et større ansvar og blir en del av løsningen på dagens klima- og miljøproblemer, påpeker hun.

Omfattende samarbeid med felles målsetting

Bærekraftsprosjektet er en naturlig videreføring av arbeidet som startet allerede på slutten av 90-tallet og forbudet mot amalgam som kom fra miljøverndepartementet. Den gangen tok NTF ansvar og deltok i samarbeid med myndighetene.

Denne gangen har arbeidet pågått i flere runder, og er bygget på forskningsartikler, internasjonale anbefalinger, samt erfaringer fra norske klinikker. Målet var å lage konkrete råd som er tilpasset norske forhold, og som kan brukes i en travel hverdag.

Dokumentet inneholder tips om alt fra smartere innkjøp og energieffektiv drift, til håndtering av avfall, redusert bruk av engangsutstyr og digitalisering.

– Veilederen er ment å være et oppslagsverk klinikken kan plukke fra etter behov, utdyper Gørbitz.

Det betyr at tiltakene er vurdert både ut fra miljøeffekt og gjennomførbarhet.

– Målet er at en tannklinikk skal kunne ta i bruk tipsene uten store investeringer eller kompliserte prosesser. Derfor har vi lagt vekt på lavterskeltiltak som gjør det enkelt å sette i gang med miljøarbeidet, legger hun til.

Veien videre mot en grønnere fremtid

Aktørene er samstemte i at veilederen vil bidra til økt bevissthet og gradvise endringer i drift.

– Jeg tror vi vil se at grønne valg blir en naturlig del av driften, på samme måte som hygienerutiner er det i dag. Etter hvert vil bærekraft bli en standard forventning, både fra pasienter og ansatte, sier Ellen Cathrine Mork-Knutsen.

De håper også at grønn klinikkdrift kan gi positive ringvirkninger.

– Mange tiltak bidrar til å redusere kostnader og effektivisere driften, for eksempel bedre energibruk eller smartere innkjøp. Det grønne valget er ofte også det økonomisk lønnsomme, legger hun til.

Medlemmene i NTF vil få god informasjon om veilederen i foreningens kanaler, og lanseringen på landsmøtet er bare første steg.

– Vi håper jo at bærekraft skal bli en rød tråd både i NTFs kurs og politikk. Dette skal gi inspirasjon og vi håper at det vil videreføres med f.eks. kurs eller webinarer. Det vil også være behov for jevnlig revisjon av veilederen, sier Mork-Knutsen.

– Bærekraftsfeltet utvikler seg raskt, og nye løsninger kommer hele tiden. Tannhelsetjenesten må derfor være innstilt på at dette er noe man må jobbe kontinuerlig med, og veilederen må oppdateres jevnlig for å holde den relevant, tilføyer Plandent.

- Veilederen for grønn klinikkdrift lanseres på NTFs landsmøte i november.
- Veilederen er utviklet i samarbeid mellom profesjonsforeningene innen tannhelse, de odontologiske lærestedene, representanter fra de større virksomhetene og fra leverandørene.
- For mer informasjon om veilederen møt opp på møtesonen (NTFs torg) i Nordental fredag 31. oktober kl. 1000.